

В. БАРКА
Валсом
Голубиного поля

ВАСИЛЬ БАРКА

**ПСАЛОМ
ГОЛУБИНОГО ПОЛЯ**

ПОЕЗІЇ

diasporiana.org.ua

„С Л О В О”

НЬЮ-ЙОРК — 1958

WASYL BARKA

„ПОЛЕ Є СВІТ...“
(МАТВ. XII, 38)

PSALM of the FIELD of DOVES

Обкладинка С. Пастухова

Видано добродійним коштом
Інж. П. Марченка

Printed by A. Orel, 363 Grove Street, Perth Amboy, N.J.

ПСАЛОМ ГОЛУБИНОГО ПОЛЯ

Все світне, все світанне,
сопілками не перестане.

Сходить голуб — тепле небо,
як васильки.

А з борозен натовпились: гроза! вся біла —
неначе церква, кістяки завбільшки,
дрібні, мов бджілка.

Скарга хмарить:
„ — о! хан Йосиф, голод хан,
зернину взяв з очей,
і кров, як колосок, тече.

Сходить! голуб від васильків...

Леліє лан, господаря нема,
плачі могила прилама.

І квіття з серця над полин простерлось,
— чи скрізь (боліють мертво),
— чи скрізь: Христос, як небо?
... воскрес! — вирує в хресний парус поле,
благовістять волошки.

Поле сповіддю не перестане —
світне та світанне.

1950

ЗІХОДИТЬ МІСЯЦЬ

(1933)

Зіходить місяць — голуба пожежа,
в труні дитя, мов тінь лілеї...

Зросла, де скатерть горя, маківка і коло Бога мріє,
жалі росю;
падає серце з колосками,
з громами на галузках смерті — серце...
і йде за гробом сонце рідне,
а жовті струни хмар пливають без бурі.

Мов голуб — небо,
і плаче зірка воскова: не гасне,
і скорб — мов голуб...

а де вікно святе,
безвинний хрестик процвіє.

1954

СОБОР

Тихо! тчеться вінчик сонця
в розквіті хрестів;
спомин: голос голубий: спросоння
спів від солов'їв повів...

смуток скарбиться з віків, —

башта, мов кристал, жива і гранню очі випива,
дзвони важені в слова...
та до ниви неба струнами барвінок! —
жевріє органний квіт:
свічення з святих сторінок,
що кохає книгочит;
книгочит плечима до стіни,
серця колос на стеблині —
слуха: з пурпурової височини, ах! дозвуча ясний
хор і нині;

спомин скарбиться — камінний...

горлиця в сторінку прилетіла,
сива — біла.
Мати Божа з золотого зілля
прихила чоло,
вінчик сонця: промені непочисливо —
розою вцвіло.

Тихо в світі, скорбно — німо,
і горить стремом зло;
в браму б'ють полки ведмежі,
в очі поцілунки бджіл...

а найстарший: в клич на сполох! в клич спасіння! з вежі,
з вежі дзвін — „Емануїл“.

1949

Н И В А

I.

Зіниці їй — крижані,
кремінне серце —
від сніжного дихання...

I домівничка їй труна;
кадильниці туманів —
від сніжного дихання.

А зорями — світами
прилинув жайворонок сонця:
первоцвітом воскресла!..

Н И В А

II.

Білий дощ, —
галузка полум'я святилась...

А вже: земля устами повна,
а вже: дуга, мов кобза...
а вже: віттар відкриє —
сонце.

Нива, нива! —
прядена сльозами, виткана плачами;
грім метелики посіяв
кров'ю покropив..

і фіміями палячи, стежки проходять;
неначе сині смутки —
хмари, хмари.

НИВА

III.

Нива — чиста, як ридання,
серця не образить.
Хвилюється: до скінії, що з небокраю,
зернини діамантові пташиних звісток сіє,
зіркою всміхнеться.

Слухає;
одні — казаннями: чебрець,
а другі скарбами: ромен...

стосвіччя фіялкові!

Нива — чиста, як ридання,
зіркою всміхнеться.

1954

ГОЛУБИ

Вишня — в райдузі світилка.

Посиплять їм:
і вуркоти! мов пісня хризолітна;
і полум'я фіолю коло шиї,
і сиза блискавка в крилі, блакиття розбивати...
зіниці їх —
зернини персня.

Вишня: в райдузі світилка;
а серце скрізь руїна!..
по стінах — сльози неба.

1954

З полонінною ноткою в дзьобику — вечір;
в гвоздики на устах
майбутнього роса...
часинка скрапа: небес клявесин:
шелестять листочки сонця.

А нива світло лле:
— покличе небо соколине,
душа полине!..

зелені дзвони гасить вечір.

Котить янголя обруч
на співучий мак...
мати голову голубить:
м'ятний смуток! — мати.

1948

Вітер білі баранці на морі наганя,
дівчина купає сірого коня —
утопиться вона!

На піску мережка хвиль порожевіла,
за жоржинами пощебетала вілла —
підпалиться!..

бо сатана стоїть, як імператор.

1943

РАНОК БЕЗНЕВИННИХ

Не судить — любить сонце!

Дитя забуте:
чи там, де грім коло могили ходить,
чи з ліліями колихає;
журюся! через небо голуби досвітні
розвіють страх,
а в головах — чи знайде хрестик
дитя забуте...
чи зоряну галузку правди стріне,
чи крильми серця привітає?

Не раниць — любить небо!..
Де квіт палає:
сердечне сонце розцвітати буде, —

де камінь плаче.

1956

ВЕЧІР БЕЗНЕВИННИХ

Темнокрилля хмарить,
темнокрилля кряче:
„Сонця на хресті про вас немає!” —
ромашок плач...

постріляні — під камінь вітряка,
сон замикає.

Два владики, два сусіди,
залізні кровоїди
серця покатували,
колоски покрали:
„Сонця на хресті про вас немає!”
ромашок плач.

1948

НЕГОДА

Будує небо — з лілій,
а тут: зіницями залізними поочили на кров,
зміїне серце, духа цвинтар.
Будує небо — з лілій...
„ — побійтесь Господа!“ гроза горить, мов спис — дощі;
і кажуть: пріх, і світло вмерло.

А в зорях лебедино воскресає,
з прощення лан веселок.

1947

З ГОЛУБИНИМ ГРОМОМ

З голубиним громом небо
(в неволі вітру — нива!) —

краплинок крик на рушниках плачів,
пострунів — пройшов.

І ніби свято! тиша знов:
Як сокіл, кринове минуле
відкриє скриньку,
як сокіл, сон відкриє;
починок і життя мережі —
терпіння,
що кров'ю квітка рідна
в огняній одежі.

Скорбний колосок, клонивши шовк,
пострунів — пройшов.

Серце чуле,
срібляна зозуле! —
з сльозами соняшника: серце.

1956

МИР

Блаженне сонце.

Тополі в небі —
зелені свічі:

віє!..

метелики з огнями по кереях —
хорал несуть про чашу на престолі;
а бджілки п'ють
блаженне сонце.

Зелені свічі —
віє!

1954

НАДЗЕМНЕ

Сіє мати: над сонцями;
дитя —
квітково розкриває очі,
а жайворон зоріє,
лазурний заполоччю сіє дзвін —
лямпадка до ікони..
дитя —
квітково розкриває очі
від неньчиного лона:
світанок милосердя!..
мов рута, жайворон зоріє —
лямпадка до ікони.

1948

РІКА

Біліє голос, вищий від плянет.

— І я спішу, ріка,
ні райдуга не наріка —
через прозу біжу,
первоцвіт променів, громів межу.
Ні срібний мак не наріка:
крізь смерть — ріка.

Біліє голос, дужчий від скорбот...

— птахи в вікні веселок
пісні з огнів прядуть —

1950

ГРОЗОВИЙ КВІТНИК

Ласкав'я — в сні святе —
а грім на свічі лев'ячі,
де пащами цвіте.
Квітинка: німбик віє,
дощі, альти притишені,
й півкружно барвеніє.
Метелик — грім цвіте...
навіють свічі лев'ячі
леління золоте!

1948

БЛАГОСЛОВЛЯЄ ПЧІЛКИ

Благословляє пчїлки:
„ — я ширїсть!
(огнями погорю)
я — в росах...”

Він — соняшник сердечний,
палахкотить: він — чаша,
та при зеленому припливі
благословляє пчїлки,
сльозами причащає...

палахкотить! він — чаша.

1948

ПТАШКА В ВІДХОДІ НОЧІ

Грудьми жаріє над безсмертними зірками,
ячить.
Левада вся в тумані,
в парчі.
— Схились, я пригорну до серця
коханого мого.

В ділейнім небі —
огонь...

ніжно в квітнику новітне,
солов'їне сонце квітне.

1948

ГРОЗА

З чайними очима
дрібен дощик...

крилата блискавка на вікнах неба перебігла,
— гнів! від горна;
спомин сіється в спокутувану зелень,
чисту, як огонь —
з чайними очима
дрібен дощик;
риза ранена горить в затоні,
гнів, від горна,
і ластівка, мов меч.

Кривавить крин на прудях грому,
в руїні хмар тополі сліпнуть,
і ріллями розбивсь
від сизих башт грози —
огонь...

тюрма пророка;

скриню з скрипками відкрив,
нива — зелений крик.
Над зорями, від айстрового неба,
життя — з палкою книжкою в руці,
світлиця колосків...

сповістить скіпетр —
знов: ясновинний мир
надів вінок;

сповістить скіпетр —
приносить промінь з голосним вином:
воскресла річка!..

білокриле небо,
— серце Боже —

а в вікно кадильний смуток,
сонце незриданне;
між колоски свічок, як кров, що з зірки —
лілея ллється...
роса скарбничка,
дума процвіла:
— я непотемними
жайворонкова очима!

1954

ВИСОЧИНА

Веселка стала...

найближчі бджоли:
горіння березуть;
голуби на грозівій траві
березуть межу.

Веселка стала:

скрізь — найзеленіше,
скрізь — найзолотіше...
Дитячими устами небо дише,
серце приклони!

1952

СТЕП

В хустині та в зеленій —
скорб скарбу: зóлотно, як з моря, зберігає.

Гойднеться! думає.

З роялю хмар грезет розливсь,
дихання скрипок віє.
Травини трепет —
суцвіть сопілки.

Гойднеться! думає.

1956

РОЗСВІТ

Вінчає чайка пурпурову вічність.

Ясминна хмара —
небо розкрива перлину;
грезетна хмара —
тополю приклика!

Хвилює чайка колоскову вічність...

а лан: сміється смуток,
зоряна ріка;
прилив струну скрипковий сон
на колосок.

Воля й соняшника кров:
світанок...
степ мій, князь мій! тишина —
до джерельного до дна...

голубина корогва горіти почина:
любов моя.

1949

ДЕНЬ

Де маківка: як серце: вірить,
лани огню;
а сонце — мов дихання Боже
і зірка риз недільних...
І небо — саява білого щільник
годує голубів голодних,
де маківка: як серце: вірить,
і пчілка на межі читає
квітчастий часослов.

1952

